

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

7070

ЗКП2
Z-22

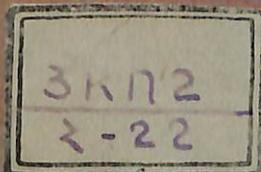
ՀԵՐ ԿՈՄԻՏԵՆՑԱՆ ՊՈԽԱՑՈՒԹՅԱՆ (Բ) ԲՈՂՋ ԿՈՄՊԵ

ՊՐՈՎԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈՂՋ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՅՆԻ

ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ (Բ)

XIV ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ԲԱՆԱՁԵՎԸ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՌԵՎԸ

ՀՐԱ. ԶՈՒ. ՐԱ. ԿՈՒԹՅՈՒՆ
Ադրբ. Կոմ. Կուս. (Բ) Բազմի Կոմիտեի
ԲՈՂՋԻ 1990 թ.

14 NOV 2009
20 JAN 2006

ЗКП2
2-22

ԳՐՈՂԵՏԱՄՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՑԵՐԿՎՆԵՐԻ, ՄԻԱՅԵՐ.

329/150-2(4)/XIV

ЦЕНТР. ГОССИБИЛОСТЕГА ТССР
ИН. № 534 3

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ (Բ.)

XIV ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ԲԱՆԱԶԵՎԸ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ և ՈԹԻՎ
ՀԱՅ ԸՆԿ. ԸՆԿ. ԱՏԱԼԻՆԻ ՅԱՎ Մ-ԼՈՑՈՎԻ ԶԱԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐԻ

ՀՀՊ.ՑԱ.ԽԱ.ՀԱ.Թ.ՑՈՒՆ
Ադրբ. նախ. նույ. (բ) Բազմի նույնենի
ԲԱԴ-ՈՒ 1926 թ.

Համամիութենական կոմունիստական կուսակցության (բ.)
ԽՄ Համագումարը ամբողջովին հավանություն ե տալիս կենարու-
նական կոմիտեի քաղաքական ու կազմակերպչական գծին, վորը
հարավորություն ե տվել կուսակցությանը, բանվոր դասակար-
գին և ամբողջ յերկրին՝ բարձրացնելու ժողովրդական ընդհանուր
տնտեսությունը և ամրապնդելու սոցիալիզմի դիրքերը թե յերկ-
րից դուրս և թե նրա ներսում:

Այդ քաղաքականության շնորհիվ Խորհրդային Միությունը
միջազգային սպառեզում ճանաչվել ե մի շարք նոր կապիտալիս-
տական յերկրների կողմից, նրանց հետ մի շարք նոր առևտրական
պայմանագիրներ ու կոնցեսիաներ ե կնքել, մեծացրել ե իր ար-
տաքին ապրումին շրջանառությունը և ամրացրել իր միջազ-
գային դրությաւնը:

Այդ նույն քաղաքականության շնորհիվ Խորհրդային Միու-
թյունը յերկրի ներսում կարողացել ե ապահովել պետական ամուռ
բառ ջեն, աշխատավարձը և աշխատանքի արագողականությունը
բարձրացնելու հետ միասին կարողացել ե ուժեղ թափով լայնա-
ցնել արդյունաբերությունը և զարգացնել գյուղական տնտեսու-
թյունը. այդ անելով նա արդյունաբերության և գյուղական տըն-
տեսության արագորությունը հասցըրել ե համարյա թե մինչպա-
տեր զմյան նորմային և աճեցրել սոցիալիստական ելեմենտների
գերը ամբողջ ժողովրդական տնտեսության մեջ:

Այդ նույն քաղաքականության շնորհիվ Խորհրդային շիշմա-
նությունը ամրացրել ե բանվոր դասակարգի և գյուղացիության
կապը, ապահովել պրոլետարական զեկավարությունը այդ գոր-
ծում, բարձրացրել կոռպերացիայի փաստական դերն ու նշանա-
կությունը, սոցիալիստական շինարարության հիմքերի վրա տեխ-
նիքական և այլ ինտելլիգենցիայի խոնչոր խավերին համախմբել ե
պրոլետարիատի զեկավարության տակ, Խորհրդային Միության
մեջ ապրող ժողովուրդների աշխատակցելը ամրացրել ե յերկրի
շրջանացումը (районирование) հաջող կերպով տանելով սկսել ե
շրջանների, ինքնավոր ու դաշնակից հանրապետությունների հա-
մար նյութական տնտեսական հիմքեր ստեղծել:

43550-63

Ազլիտ № 863.

Զակ. № 5959. Տիր.-2000.

2-я Гостипография Азполиграфтреста ВСНХ.

Հսդգձելով այս բոլոր ձեռք բերած հաջողությունները, համագումարը միաժամանակ մատնանշում են նաև հացի գնումներ կատարելու և արտաքին առևտորի ասպարեզում ունեցած այն սխալները, վորոնք վատանգի են յենթարկել մեր կայուն վալյուտան—մեր տնտեսական զարգացման այդ կարեոր պայմանը — և պատճառ են դառել վոր մեր առևտորական բալանսը ունենա պատիվ։ 1925 թվի նոյեմբեր ամսին Համամիութենական Կոմիսարական Կուսակցության (թ.) կենտրոնական Կոմիտեի ընդունած վորոշումներին հավանություն տալով, վորոնք ուղղում են այդ սխալները, համագումարը հանձնարարում ե կենտրոնական Կոմիտեին, վոր ուժեղացնի տնտեսական ժողովադատությունը աշխատանք-ներին ղեկավարություն տալը և արթուն կերպով հսկի, վոր սրանից հետո նման սխալները չկրկնվեն։

Նոր հաշվետվական տարում մեր կուսակցությունը սկսում է աշխատել ինչպես արտաքին, այնպես ել ներքին կարգի նոր պայմաններում:

Միջազգային հարաբերությունների ասպարիզում «դադարը» անշուշտ ընդլայնվել ու ամրապնդվել ե. այդ «դադարը» արդեն դարձել ե Խորհրդային Միության և կապի տալիստական յերկրների այսպես կոչված խաղաղ կենակցության մի ամբողջ շրջան, չնայած վոր այդ յերկու բանակների մեջ գոյություն ունեցող հակասությունները վոչ թե նվազում, այլ շարունակ աճում են: Այդ հանգամանքը հնարավորություն և տալիս թե ներքին շինարարությունը ապահովելու և թե հենց արտասահմանի հետ ունեցած տնտեսական կապերի շնորհիվ վորոշ ոգուտներ սահմալու, վորը հնարավորություն և տալիս Խորհրդային Միության մեջ այդ շինարարությունը արագացնելու: Մյուս կողմից ել մեր անտեսության աճող կապը համաշխարհային կապիտալիզմի հետ ուժեղացնում և մեր կախումը այս վերջինից, վորի շնորհիվ մի շուրջ նոր վտանգներ են ստեղծվում մեզ համար. Մեր կուսակցությունը չի կարող ի նկատի չունենալ այս հանգամանքը և սոցիալիստական շինարարության լր աշխատանքի մեջ պետք ե կարողանամեր յերկրի համար անհրաժեշտ անտեսական անկախությունը ապահովել:

Կապիտալիստական յերկըների ներսում ստեղծվել ե հետեւյալ գրությունը. — Յեգոպայում նկատելի ե կապիտալիզմի մասնակի կայոնացումն (ստարիլիզացիա) և բուրժուազիայի քաղաքականության իշխանության համեմատական տմբապնդումն. Հյուսիսային Ամերի այի Միացյալ Նահանգների գերը չտեսնված չափե-

բով աճել ե և կարողացել ե ստեղծել համաշխարհային ֆինանսա-
կան գերիշխանություն. բրիտանական կայսրության դերը, վոր-
պես համաշխարհային պետության, աստիճանաբար ընկնում ե.
իմպերիալիստական պատերազմի ժամանակ հաղթած ու հաղթված
պետությունների մեջ հակասությունները շարունակում են սրվել.
հակասությունները որվում են հենց իրենց, հաղթություն տարած
պետությունների մեջ. շահերի հակասություններ կան նաև Ամե-
րիկայի Միացյալ Նահանգների ու Յեփրոպայի մեջ. արթնացող
գաղութային և կիսազարութային ժողովուրդները (Հյնաստան,
Հնդկաստան, Ասորիք, Մարոկկո) խախտում են իմպերիալիզմի
ամբողջ սիստեման. այդ յերկրներում առաջացած շարժումը
տեղ-տեղ ազգային—ազատագրական ձևեր ե ընդունում և չտես-
նված չափեր ստանում. վերջապես Յեփրոպայի բանվորական շար-
ժումը աճում և նոր կերպարանք ե ստանում ու սերտ կապ հա-
ստատում Խորհրդային Միության պրոետարիատի հետ (պայքար
պարունական միամնական ֆրոնտ ստեղծելու համար, բանվորա-
կան պատվիրակությունների Խորհրդ, Միություն զալը և այլն):

Անգլո-ամերիկական կապիտալի գերիշխանության տակ Յեվրոպայում առաջացած համեմատական կայունացումն ու այսպես կոչված «խաղաղ դրությունը» տնտեսական և քաղաքական մի ամբողջ սիստեմ են ստեղծել։ Այդ բլոկներից վերջինը—Լոկարնոյում կայացած կոնֆերանսը, կամ այսպես կոչված «յերտչափակորիչ պայմանագիրն» ե, վորն ամբողջապես ուղղված է Խորհրդային Միության գեմ։ Այդ բլոկներն ու դաշնագրերը, վոր ծածկված են զինաթափաման մասին իրը թե խաղաղասեր Ազգերի Լիգայի և II Խոտերնացիոնալի կեղծ հավաստիացումների քողով, վոչ այլ ինչ են, յեթե վոչ, խսկապես ուժերի դասավորում նոր պատերազմների համար։ Անգլիայի և Ամերիկայի ղեկավարությամբ կապիտալիստական պետությունների այդ բլոկների դեմ, վորոնք շարունակ կատաղի կերպով զինվում ու դրա համար ել նոր պատերազմների ու զինված միջամտությունների վտանգ են ստեղծում, — այդ բլոկների դեմ ոռաջափոր յերկրների և Խորհրդային Միության պրոլետարիատի մեջ մերձեցումը ավելի աճում ու զորեղանում ե. այդ մերձեցումը կատարվում ե ամենից առաջ հետեւյալ լոգունգի տակ. — պայքար իմպերիալիստական նոր պատերազմների և Խորհրդային Միության վրա նոր զինված հարձակումներ կատարելու դեմ։

Ի նկատի ունենալով այս բոլոր հանդամանքները՝ համագումարը հանձնարարութ ե կենտրոնական կոմիտեին իր քաղաքականության մեջ զեկավարվել հետեւյալ հիմնական ցուցմունքներով։—

ա) ամեն կերպ ամրապնդել Խորհրդային Միության պրո-
լետարիատի — վարպես համաշխարհային հեղափոխության բազայի —
կապը Յեղոռապայի պրոլետարիատի և ճնշված ժողովուրդների հետ,
և հաղթանակի ուղին.

բ) խաղաղության քաղաքականություն վարել վորը կառավա-
րության արտաքին քաղաքականության գլխավոր կողմը պիտի կազ-
մի և պիտի վորոշի նրա հիմնական անելիքներն այդ ասպարեզում.
մի և պիտի վորոշի նրա հիմնական անելիքներն այդ ասպարեզում.

գ) տնտեսական շինարարությունը այնպես տանել, վոր Խոր-
հրդային Միությունը մեքենաներ և գործարանների սարքավորում-
ներ ներմուծող յերկրից դառնա մի այնպիսի յերկիր, վորը ինքն
և մեքենաներ և գործարանների սարքավորումներ արտադրում,
այնպես անել, վոր Խորհրդային Միությունը, կապիտալիստական
յերկրներով շրջապատված լինելու պայմաններում յերբեք չգառնա
կապիտալիստական համաշխարհային տնտեսությունից կախման մեջ
գտնվող մի յերկիր, այլ վորպեսզի իրենից ներկայացնի վորպես
տնտեսական մի անկախ միավոր, այդ գեպքում միայն մեր յերկի-
րը սոցիալիստորեն կառուցվելով, չնորհիվ յուր տնտեսական աճ-
ման, կկարողանա բոլոր յերկրների բանվորների և գաղութային ու
կիսագաղութային ժողովուրդների համար հեղափոխականացնող գեր
կատարել.

դ) ըստ հնարավորության պիտի աշխատել ունենալ տնտեսա-
կան բեղերֆեր, վարոնք կարողանան յերկիրն ապահովել բոլոր և
տմեն տեսակի պատահականություններից թե ներքին և թե ար-
տաքին շուկաներում

յե) բոլոր միջոցները պիտի ձեռք առնել ամրապնդելու յերկ-
րի ինքնապաշտպանության ընդունակությունը և ուժեղացնելու
Կարմիր Բանակի ու ջրային և ոդային Կարմիր Նավատորմի հղու-
թյունը:

Տնտեսական շինարարության ասպարիզում համագումարը
կանգնած է այն տեսակետի վրա, վոր պլոտետարիատի ղիկտա-
տուրայի մեր յերկիրը ունի «այն բոլորը, ինչ վոր անհրաժեշտ և
սոցիալիստական հասարակակարգ կառուցելու համար մեր յերկ-
րում» (Լինին): Համագումարը գտնում է, վոր Խորհրդային Միու-
թյան մեջ սոցիալիստական շինարարության համար ատարվող պայքարը
մեր կուսակցության հիմնական խնդիրն է հանդիսանում: Անցած
տարին միանգամայն ապացուցել է այդ տեսակետների ճշգրիտ
մինելը: Մեր յերկրում բանվոր դասակարգը գյուղացիական հիմնա-
կան զանգվածի հետ ամուր կապ ունենալով, սոցիալիստական շի-

նարարության մեջ արդեն առաջին զգալի հաջողություններն ե ու-
նեցել. և այս բոլորը կատարվել ե այնպիսի պայմաններում, յերբ
ուրիշ յերկրներում դեռ պրոլետարիատը իշխանությունը չվ վերց-
ըել, բայց անշուշտ պաշտպանում ե մեզ և յերբ մենք դեռ ար-
տասահմանան կապիտալից այսպես կոչված «ոգնություն» չենք
ստացել և անդադար պայքար ենք մղում մեր յերկրում մասնավոր
կապիտալի գեմ:

Անցած տարվա ընթացքում մեր ժողովրդական տնտեսու-
թյունը բուռն կերպով աճել ե մոտենալով մինչ պատերազմյան
նորմային. աճել են նաև նրա առանձին ճյուղերը — արդյունաբե-
րությունը, գյուղական տնտեսությունը, տրանսպորտը, արտաքին
առետուրը, ներքին տուետուրը, վարկային սիստեման և բանկերը,
պետական ֆինանսները և այլն: Մեր ժողովրդական տնտեսության
մեջ, վոր ունի մի շարք զանազան կերպ բարկացուցիչ մասեր (նա-
տուրալ-գյուղացիական տնտեսություն, մանր ապրանքային արտա-
գրություն, մասնավոր-տնտեսական կտպիտալիզմ, պետական կա-
պիտալիզմ և սոցիալիզմ), զգալի կերպով բարձրանում ե սոցիա-
լիստական արդյունաբերության, պետական ու կոռպերատիվ առե-
տարի, պետականացրած վարկի և պրոլետարական պետության այլ
հրամանատարական դիրքերի տեսակարար կշիռ ու նշանակու-
թյունը:

Սյդպիտով ուրեմն պարզ է, վոր նոր տնտեսական քաղաքա-
կանության պայմաններում մեր պրոլետարիատը տնտեսական հար-
ձակումներ ե կատարում և վոր Խորհրդային Միության եկոնոմի-
կան գնում ե գեպի սոցիալիզմը: Քանի գնում ե մեր պետական սո-
ցիալիստական արդյունաբերությունը դառնում ե ժողովրդական
տնտեսության այն ավանդարդը, վորը յուր հետեւ տանում ե ամ-
բողջ ժողովրդական տնտեսությունը:

Համագումարը մատնանշում է, վոր այս բոլոր հաջողություն-
ները անկարելի կլիներ ձեռք բերել, յեթե լայն բանվորական
մասսաները ակտիվ կերպով չմասնակցեին սոցիալիստական ար-
դյունաբերության շինարարության գործում (սշխատանքի արտա-
գրողականությունը բարձրացնելու կամպանիա, արտադրական խոր-
կակցություններ և այլն):

Միաժամանակ զարգանում են սակայն այդ աճմանը հատուկ
հակասությունները և այն առանձնահատուկ վտանգներն ու դժ-
վարությունները, վոր հենց այդ աճման հետևնք են. Ահա թե
վորոնք են այդ դժվարություններն ու վտանգները — մասնավոր
կապիտալը աճում է, չնայած վոր նրա կատարած դերը համեմա-

տարար ընկնում ե. աճում ե մանավանդ մասնավոր առեարական կապիտալը և աշխատում ե գյուղի առետուրը իր ձեռքը զցել գյուղում կատարվող շերտափորման հետ միասին աճում ե կուտային տնտեսությունը. քաղաքներում աճում ու գարգանում ե նոր բուրժուազիան և աշխատում ե տնտեսական կապ հաստատել առետրա-կապիտալիստական և կուլակային տնտեսությունների հետ այն պայքարը տանելու համար, վորի նպատակն ե Միջակ գյուղացիների տնտեսության հիմնական մասսան յենթարկել լուրեն:

Ի նկատի ունենալով այս բոլորը, համագումարը հասձարարում է կենտրոնական կոմիտեին տնախասական քաղաքականության ասպարեզում ղեկավարվել հետեւյալ ցուցմունքներով.

բ) ապահովել Խորհրդային Միության տնտեսական ինքնուրույնությունը, վորք միայն կարող ե պաշտպանել նրան համաշխարհային կապիտալիստական տնտեսությունից կախման մեջ ընկնելուց. դրա համար ել այնպես պիտի անել, վորք մեր յերկրը ինդուստրիալիզացիայի յենթարկվի, զարգանա արտադրության միջոցներ արտադրող արդյունաբերությունը և տնտեսական մանդովներ կատարելու համար բեղերպանը ստեղծվեն.

գ) հենվելով XIV կուսակցական կոնֆերանսի վորոշամբերի գրա ամեն կերպ նպաստել, վոր յերկրում զարգանա ու աջի արագադրությունն ու ապրանքային ըջանառությունը.

Դ) պետք է ոգտագործել բոլոր րեսուրսները, պետական միջոցները ծախսելուց մեծ խնայողություն պիտի անել, ոլեատական արդյունաբերության, առևտուրի և կոռպերացիայի շրջանառության արագությունը պիտի մեծացնել, սոցիալիստական կուսակման տեմպը ուժեղացնելու համար.

յեւ պետք ե ավելի զարգացնել ու ընդլայնել սոցիալիստական բրդունաբերությունը, շարունակ բարձրացնելով նրա տեխնիքական մակարդակը. սակայն այդ անելուց միշտ պետք ե համաձայնեցնել թե շուկայի պահանջների և թե պետության ֆինանսական հարավորությունների հետ.

զ) ամեն կերպ նպաստել խորհրդային տեղական արդյունաբերական զարգացմանը (ռայոն, ոկրուգ, նահանգ, շրջան, հանրապետություն), այնպես անել, վոր արդյունաբերության զարգացման այդ գործում տեղերի նախաձեռնությունը յերևան գա. այդ արդյունաբերության զարգացումը պիտի բավարարի ազգայինակության և մանավանդ գյուղացիության զանազան պահանջներին.

ե) աջակցել և առաջ տանել գյուղական տնտեսության զարգացումը. այդ գործում պիտի աշխատել բարձրացնելու հողագործական կուլտուրան, զարդացնելու տեխնիքական կուլտուրաները, բարձրացնելու հողագործության տեխնիկան (տրակտորիզոց ցիս, գյուղական տնտեսության ինդուստրիալիզացիա, հողաշխարարական աշխատանքների կանոնավորում). այդ բոլորի հետ միաժամանակ ամեն կերպ պետք է նպաստել գյուղական տնտեսությունը կոլեկտիվիզացիայի յենթարկելու զանազան ձեերին:

Համագումարը գտնում ե, վոր այս խնդիրները լուծելու համար ամեն կարեղը պայմաններից մեկն այն ե, վոր պայքարենք նրանց գեմ, վորոնք չեն հավատում մեր յերկրում սոցիալիզմը կառուցելու հնարավորությանը և մեր ձեռնարները, վորոնք «հեռակաղական սոցիալիստական տիպի են» (Լենին) համարում են պետական — կապիտալիստական, Նման գաղափարական հոսանքները վոչ միայն անհնար են դարձնում մասսաների կողմից գիտակից վերաբերմունք ունենալու, ընդհանրապես սոցիալիզմը կառուցելու և մասնավորապես սոցիալիստական արդյունաբերության նընդատմամբ, այլև միայն դանդաղեցնում են տնտեսության սոցիալիստական տարրերի աճումը և ընդհակառակը, նպաստում մասնավոր կապիտալի կողմից մեր գեմ մղվող կովին: Դրա համար ել համագումարը անհրաժեշտ է համարում լայն դաստիարակչական աշխատանք տանել, լենինիզմի այդ աղավաղումների գեմ կովելու համար:

Դասակարգերի փոխարաբերությունների ասպարեզում հա-
մագում մատնանշում ե հետեւյալ յերեսույթները, վորոնք հե-
տևանք են Խորհրդային Միության անտեսական զարգացմանը, —
արդյունաբերական պրոլետարիատի աճումը, գյուղում կուլակների
աւժեղանալը, քաղաքում նոր բուրժուազիայի աճումը, մեր յեր-
կրում բոլոր դասակարգերի և գրուպպաների ակտիվության բարձ-
րացումը։ Դասակարգույին կովի հիմնական ձևերից մեկը ներկա-
յումս հանդիսանում է այն պայքարը, վոր տարրիւմ ե տնտեսու-
թյան կապիտալիստական և սոցիալիստական տարրերի միջև։ ու-
րիշ խոսքով պայքար ե մզգում բուրժուազիայի և պրոլետարիատի

միջն, գյուղացիության հիմնական մասը իրենց կողմը գրավելու համար։ Այդ պայքարը իր քաղաքական արտահայտությունն է գտնում գլխավորապես նրանում, վոր գյուղի կուլակային տարբերը փորձում են միջակ խափերը իրենց կողմը քաշել և այդպի սով խորհուրդներն իրենց ռզդեցությանը յենթարկել։

Յեթե գյուղի չքավորությունը և առաջին հերթին բատրակները հանդիսանում են պրոլետարիատի համար վրալես հենարան, այն գեղջում միջակ գյուղացին հանդիսանում և և սիտի ԱՌի նրա ամուր դաշնակիցը, վոչ մի ըուպե չպիտի մոռանալ, վոր այս ժըմ գյուղում գյուղացիության միջեկ խափերը չափազանց ուղղացել են և չսայսծ գյուղում կատարվող շերտավորմանը, նրանք այժմ դյուղացիության հիմնական մասսան են կազմում։ Դա պատճառը նաև ե, վոր կուլածատիրական հողատիրությունը շընչացրվել ե, կոլպածատերերի հողերն անցել են գյուղացիներ թյան ձեռքը, գյուղում տարվել ե կուլուկների վոչնչացման և կոմբեգների քաղաքականություն և վերջապես հողի առետութը արգելվել ե (հողի նացիոնալիզացիա)։ Այժմ, պրոլետարիատի տատուրան ամրապնդելուց հետո յեթե գյուղի այդ հիմնական մասսայի (միջակ գյուղացիության) հետ ամուր դաշնք չունենաք և բավականանաք միայն նրան չեղոքացնելով, այն ժամանակ անհնարին կլինի մեր յերկրում սոցիալիզմը կառուցել։ Վարպետու գյուղում սոցիալիզմը կառուցելու հիմնական անելքը կայանում ե նրանում, վոր սոցիալիստական պետական արդյունաբերության, պետական վարկային հաստատությունների և սովորական գտնվող մյուս հրամանատարական բարձրագույների կողմից աճող տնտեսական զեկավարությամբ հանդերձ կարողանանք գյուղացիական հիմնական մասսան գրավել կուլածարիվ կազմակերպության մեջ, ապահովել այդ կազմակերպության սոցիալիստական գարգուցումը, ոգտագործելով, հաղթահարելով և դուրս մղելով նրա կապիտալիստական տարրերը։

Դրա համար ել միջակ գյուղացուն թերագնահատելը, նրա բացառիկ կարևոր գերը չհասկանալը, ուրիշ խոռքով՝ բոլոր այն փորձերը, վոր արվում են կուսակցությանը շեղելու նրա հետ առուր դաշինք ունենալու լողունզից և վերադառնալու միջնկին չեղոքացնելու, «միջակից վախենալու» հնացած լողունքն, բոլոր նման փորձերը ինքնըստինքյան վտանգում են պրոլետարիատի գիտատուրան, վորովհետեւ հենց դրանով ել խախտվում ե բանվորացիական կապը։

Կուլակի դեմ պայքար պիտի տարվի թե չքավորությանը նրա գեմ կազմակերպելով և թե պրոլետարիատի ու չքավորության

կապը ամրապնդելով միջակ գյուղացու հետ, իսկ դա պիտի արվե միջակին կուլակից հեռացնելու և հենց դրանով ել կուլակին չեղաքացնելու նպատակով։

Այդ յերկու գծերով տարվող պայքարի ամբողջ կարևորությունը չհասկանալը կապված ե կուսակցություն ուղիղ գծից այն յերկու շեղումների (թեքումների) հետ, վորոնց մասին մատնանշվել ե կուսակցության XIV կոնֆերանսում և կենտրոնական կամիտեի Հոկտեմբերյան պլենումում։

Համագումարը վճռականապես դատապարտում ե այն թեքումը, վորը թերագնահատում ե գյուղում կատարվող շերտավորումը, չի տեսնում այն բոլոր վտանգները, վոր առաջանում են կուլակների աճելուց և կապիտալական շահագործման զանազան ձերից, չեն ցանկունում հասկանալ, վոր չափազանց անհրաժեշտ ե յետ մղել կուլակներին և սահմանափակել նրանց շահագործող ձգտումները։ Այդ թեքումը չի տեսնում, վոր պրոլետուրիատի կուսակցության համար պարտադիր ե կազմակերպել ու համախմբել չքավորությունն ու բարբակներին կուլակի դեմ և նրա դեմ մզգող պայքարում։

Բայց դրա հետ միաժամանակ համագումարը նույնպիսի վըճականությամբ դատապարտում ե այն թեքումը, վորը փորձում ե գյուղում տարվող կոմունիստական քաղաքականության հիմնական հարցը մթագնել, այսինքն մթագնել միջակին, վորպես հողագործության կենտրոնական գեմքի, մեր կողմը քաշելու համար տարվող պայքարի հարցը։ Համագումարը դատապարտում ե նաև այն փորձը, վորը ցանկանում ե մթագնել կոոպերացիայի դերը, վորպես գյուղը դեպի սոցիալիզմ տանելու հիմնական կազմակերպչական ձեր։

Համագումարը առանձնապես կուրեոր ե համարում այս յերկությունը թեքումն դեմ պայքարելը։ Կուսակցությունը համեմատաբար ավելի պատրաստ ե պայքարելու կուլակի դեմ և առաջին թեքումը վերացնելու, ավելի դժվար ե վերացնել յերկրորդ թեքումը, վորովհետեւ այդ թեքումը վերացնելը պահանջում ե պայքարի ավելի բարդ պրիոներ։ այդ պայքարի դժվարությունը կայանուել ե նրա մեջ, վոր կուլակին քաղաքականապես չեղոքացնելու հետ միաժամանակ կարողանանք գյուղացիական հիմնական մասանեման գրավել սոցիալիստական շինարարության գործի մեջ։ Այս յերկրորդ թեքման դեմ ավելի շատ պետք ե կովել մանավանդ նրա համար, վոր ներկա պայմաններում դա սպառնում ե մեզ կերպարունակ կուլակներին վոչնչացնելու քաղաքականությանը,

կուսակցության կողմից գյուղում տարվող գիծը խախտելուն. և այդ յու ժամանակ, յերբ կուսակցության այդ գիծը մեզ քաղաքական մեծ հաջողությունների եւ հստակ Այդ յերկորդ թերումը սպառնում եւ խախտել պրոլետարիատի եւ գյուղացիության կապը, ուրեմն և մեր շինարարական բոլոր աշխատանքները խանգարել:

Համագումարը ամբողջովին հավանություն եւ տալիս գյուղացիական հարցի նկատմամբ XIV կուսկոնքերանսի կայացրած այն փորոշումներին, փորոնք նպաստում են հետագայում ևս բարեկելու կուսակցության քաղաքականությունը՝ բանվոր դաստիարակի և գյուղացիության միջև կապը ամրապնդելու գործում:

Այդ գյուղացիական հարցի մեջ են մտնում արենդային իրավունքները լայնացնելը, բնակչության ուժ վարձելու իրավունքը, կուստարակին արդյունաբերությանը ողնությունը հասցնելը, ադմինիստրատիվ ճնշումների սիստեմից տնտեսական մրցակցության և տնտեսական պայքարին անցնելը, խորհուրդների աշխուժացումը և այլն. Համագումարը մատնանշում եւ, փոր կուսակցական գծի միայն այդ շրջումը, փոր արդյունք եւ դաստիարակերի մեջ գոյություն ունեցող հարաբերությունների փոխվելուն, գյուղում դրությունը հիմնովին բարեկավել եւ բարձրացրել պրոլետարիատի ունրա կուսակցության հեղինակությունը գյուղացիության մեջ նույն այդ շրջան շնորհիվ մեզ հաջողվել եւ գյուղացիությանը սոցիալստական շինարարության մեջ գրավելու նպատակով ամուռ բազա ստեղծել լայն կազմակերպչական աշխատանքների հսմար:

Միաժամանակ համագումարը լիովին հավանություն եւ տալիս գենտրոնական կոմիտեի Հոկտեմբերյան պլենումի փորոշումներին՝ վյուղի չքավորության մեջ աշխատանքը տանելու մասին: Բոլոր դասակարգային խմբավորումների աճող ակտիվության ներկա պայմաններում դաստիարակային ուժերի անհրաժեշտ փոխհարաբերությունները և արդյունաբերական պրոլետարիատի ղեկավարությունը ապահոված կլինեն այն չափով, ինչ չափով փոր գյուղի առաջդրական ուժերի զարգացման հետ միաժամանակ կկազմակերպվեն սակավակարուղ գյուղացիները և բարորակները: Զքավորությունը նյութական ողնություն ցույց տալու և նրանց գրուպպաներ կազմակերպելու մասին կենտրոնական կոմիտեի փորոշումներին համապատասխան տալու հետ միաժամանակ մատնանշում եւ, փոր այստեղ փոչ մի խոսք չի կարող լինել փոչ կոմբեգներին, փոչ մարտական կոմունիզմի շրջանին հատուկ ճնշման և փոչ կուլակներին փոչնչացնելու յեղանակին վերադառնալու մասին:

Պայն Այստեղ խոսքը գյուղի չքավորությունը կազմակերպելու մասին եւ, փոր կուսակցության և պետական իշխանության ոգնությամբ տնտեսական և քաղաքական ֆրունտներ ուժ կովելով (կոլեկտիվ տնտեսություններ, արտելներ, ընկերություններ, կոոպերացիա, փոխոգկոմներ, խորհուրդներ) պիտի վերացնի հույսը ուրիշի վրա գնելու հոգեբանությունը, կանգնի կուլակին կազմակերպված գասակարգային հարգած տալու ճամբին. այդպիսով նա միջուկ պյուղացիներին պրոլետարիատի շուրջը համախմբելու համար տարգող պայքարում կդառնա պրոլետարական քաղաքականության հույսի հենարանը:

Համագումարը մատնանշում եւ, փոր գյուղատնտեսական կուստարացիան թե յուր տնտեսական աշխատանքով, թե մասսաներին իր շարքերը գրավելու և թե սոցիալիստական ուղիղ ղեկավարություն ունենալու տեսակետից դեռ շատ հեռու ե իր մեծ գերը կատարելուց: Համագումարը պարտավորեցնում ե կուսակցության բոլոր անդամներին, ամենայն ուշադրությունը հետեւ գյուղատնտեսական կոոպերացիայի զարգացմանը և բարձր միջոցները ձեռք առնել, նրա ուղիղ աճումը ավելութելու համար:

Մասսաների աճող ակտիվությունը գասակարգային բոլոր գրուպպաների ու աճող ակտիվության հետ միասին՝ տնտեսության զարգացման պայմաններում դառել եւ առաջնակարգ քաղաքական կարերություն ունեցող գործոն: Պրոլետարիատը և յուր կուսակցությունը, փորպես հասարակական հիմնական ղեկավարող ուժ, այդ աճումը պիտի ոգտագործեն մասսաներին ավելի ևս գրավելու սոցիալիստական շինարարության այդ գործի մեջ և պետական ապահովագործի բյուրոկրատիզմի ղեմ պայքարելու համար: Քաղաքներում մասսաների սկանդալիվության աճումը արտահայտվել ե նրանով, փոր քաղաքի խորհուրդների, պրոֆմիությունների, բանվորական կոոպերացիայի և այլն աշխատանքների մեջ կենդանություն եւ առաջացել: Իսկ գյուղում միջակ ու չք փոր մասսաների աճող ակտիվությունը արտահայտվել է խորհուրդների և կոոպերացիայի աշխատանքների կենդանացմամբ: Համագումարը մի անգամ ևս մատնանշում ե, փոր ներկա պայմաններում անկարելի ե ամ ապնդել պրոլետարիատի դիկտատուրան մարտական կոմունիզմի և վարչական ժնշումների մեթոդներով: անկարելի ե կառուցել կոոպերացիա, յեթե կամավորության սկզբունքը չպաշտպանվի, յեթե ընտրված որդուները հաշիվ չտան իրենց ընտրողներին, յեթե փայտաերերի կողմից վստահություն չլինի այդ որդաների նկամամբ: Համագումարը նորից մատնանշում ե, փոր խորհուրդների աշխատանքությունը

մը, աշխատավոր ազգաբնակության լայն շրջանների հետ նրանց կապի ուժեղ նաև կուսակցության և Խորհրդային իշխանության հետագա աշխատանքները տանելու համար անհրաժեշտ նախադրյալ են հանդիսանում:

Պրոլետարական դեկավարությունը ապահովելու և ամրապնդելու տեսակետից գյուղական խորհուրդների և կոոպերացիայի աշխատացումը, վոր գյուղացիության մեջ նախաձեռնությունն ու ակտիվությունն ավելի ե զարգացնում, վոչ այլ ինչ ե, յեթե վոչ պրոլետարիատի նույն կազմակերպությունների աշխատացումը, համախմբումը, ակտիվության բարձրացումն ու ուժեղացումը։ Միայն այդպիսի պլյաններում կարող ե ամրապնդվիլ պրոլետարիատի դիկտուրան և տարգել սոցիալիզմի տեսակետից ուղիղ քաղաքական գիծ։ Այստեղից անպայման հետևում ե, վոր հարկաց վոր ե աշխատացնել պրոֆիությունների, այդ մասսայական բանվոր և կան կազմակերպությունների ախատանքները, վորոնք ձրդառում են իրենց մեջ ընդգրկել արբորի պրոլետարիատին։ Պրոֆմիութեական դեմոկրատիան ակտաք ե հանդիսանա այն մեթոդը, վորը կորուացնի մասս ների մասնակցությունը իրենց ընդհանուր աշխատանքի մեջ, կը նդային նոր առաջ քաշվողների ընտրության համար վորությունը։ Նույն այդ մեթոդի միջոցով համարավոր կլինիշտրունակել նորոգելու պրոֆմիութեական կազմակերպությունների դեկավարող կողը և նպաստել պրոլետարական մասս ների գասակարգին համախմբմանն ու գասակարգային ինքնազիտակացություն բարձրացմանը։

Պրոլետարիատի և գյուղացիության մասսայական կազմակերպությունները աշխատացնելու ամբողջ աշխատանքը հաջող կողական ամրապնդեշտ անհրաժեշտ ե, վոր այդ կազմակերպությունների դեկավարող ուժը, այսինքն Համամիութենա ան կոմունիստական կուսակցությունը (թ.) հենց ինքն ել յուր բոլոր բաղկացուցիչ մասերում բանի հետեղական ներկուսակցական դեմոկրատիայի ուղին։ Համագումարը հավանություն ե տալիս կենտրոնական կոմիտեի պլենումի նոյեմբերյան դիմումին ներկուսակցական դեմոկրատիայի մասին և կուսակցական կազմակերպություններին տուաջարկում ե այդ ասպարեզում աշխատանք տանելուց ի նկատի ունենալ հետեւալ անելիքները։ —ա) կուսակցական քաղաքանության կարեւորագույն հարցերը քննելու և վճռելու գործում լայն կուսակցական մասս ների ակտիվությունը պետք ե ուժեղացնել. թ) դեկավարող կուսակցական որդանների ընտրությունը հետեղականորեն պիտի կատարել, շարունակ նոր ուժեր պիտի առաջ քաշել՝ դեկա-

վարող աշխատանք տանելու համար, կուսակցական ակտիվը պիտի ընդլայնել և նոր կուսակցական կաղը պիտի պատրաստել հսերին ոգնելու համար. գ) կուսակցական ակտիվի կվալիֆիկացիան պետք ե բարձրացնել և մանավանդ ուշագրություն դարձնել նրա թեորետիքական մակարդակը բարձրացնելու վրա, դ) լենինյան ուսմունքի հիմունքները պիտի տարածել կուսակցության ամենալայն խավերի մեջ։

Մեր շինարարական աշխատանքի բոլոր ասպարեզներում կուսակցությունն ամրապնդելու և նրա դեկավարող գերը ուժեղացնելու համար, վոր ներկու բարդ պարագաներում անհամեմատ ավելի անհրաժեշտ ե քան յերեխցե, հարկավոր ե նմանապես կուսակցության կազմը ուղիղ կերպով կանոնավորելու համագումարն անհրաժեշտ ե համարում այս ասպարեզում այնպիսի քաղաքականությունների, վորը շարունակ կուսակցական կազմակերպությունների վորակը բարձրացնի, ավելի շատ գրավի բանվորներին կուսակցության մեջ և պրոլետարիատին կուսակցական կորիզի տեսակարար կշիռն անդադար բարձրացնի։ Վոչ պրոլետարական տարրերի կուսակցության մեջ մտնելու նկատմամբ վորոշած սահմանափակումների անհրաժեշտությունը հաստատելու հետ միաժամանակ համագումարը մերժում ե այնպիսի քաղաքականությունը, վորի շնորհիվ կուսակցության շարքերը կարող են ուռչել և լցվել այնպիսի կիսապրոլետարիատի տարրերով, վորոնք դեռ չեն անցել ընդհանրապես պրոլետարիատի կու կազմակերպությունների և մասնավորապես՝ պրոֆմիութենական շկոլան։ Համագումարը դատապարառում ե լենինիզմի հետ վոչ մի առնչություն չունեցող նման փորձերը. վորոնք միայն վերացնում են կուսակցության (գասակարգի ավանդաբաղի) և գասակարգի մեջ յեղած հարաբերականությունը և հենց գրանով անհնար գարձնում կոմունիստական դեկա-

վարությունը մեջ։

Կուսակցության դեկավարող գերը կարող ե լիովին ապահովված լինել միայն այն ժամանակ, յերբ կա կամքի բացարձակ միասնականություն, կուսակցական շարքերի միաձուլություն և բոլշևիկական պրոլետարիատի դիսցիլինայի պահպանումն ու ամրապնդումը կուսակցության մեջ։

Համագումարը հավանություն ե տալիս կենտրոնական կոմիտեի քաղաքանությանը, վորն աշխատել ե բացարձակ դիսկուսիա թույլ չտալ լենինգրադի կազմակերպության մի քանի դեկավարների ու կենտրոնական կոմիտեի կազմից նրանց մի քանի համախոնների հետ, վորն աշխատել ե վերացնել տարածայնությունները

Ներքին կորդով և ապահովե կուսակցության կողեկտիվ ղեկավարությունը:

Համագումարը հանձնարարում է Կենտրոնական Կոմիտեին վըն առաջարկ մղել կուսակցության միասնականությունը խախտելու բոլոր փորձերի դեմ՝ վորտեղից ել նրանք յելնելու լինեն և ով ել վոր կանգնած չլինի նրանց գլուխ։ Համագումարը միանգամայն հավատացած է, վոր Լենինզրադի կազմակերպությունը մեր լենինյան կուսակցության միասնակությունն ու միաձուլությունը պաշտպանելու համար տարվող պայքարի ժամանակ առաջին շարքերում կկանգնի, այն միասնականության համար, վորը ինչ ել վոր լինի պիտի պահպանվի և ամրապնդվի։

Համագումարը վողջունում է Խորհրդային Միության և բոլոր յերկրների պրոլետարիատի մեջ ամրապնդվող կապը։ Համագումարը գտնում է, վոր դա Խորհրդային Միության, վորպես միջազգային բանվորական շարժման բազայի՝ ազգեցություն աճումն եւ Համագումարը առաջարկում է Կենտրոնական Կոմիտեին այսուհետեւ ել ամեն կերպ ամրապնդել միջազգային համերաշխության կազերը, վորի նշանաբանի տակ ծնվել, կուվել ե յուր տիրապետության համար և ամրապնդվել պրոլետարիատիկության պատմակությունների կողմից։

Այս բանաձեվը առաջարկել է ընկ. Ռոգանովը Մոսկվայի, Ռուսական Ռազմական Խորհրդության կողմէն, Կամենսկի, Նիժնի-Նովգորոդի յեկ Տուլայի պատմակությունների կողմից։

ԲԱՆԱՁԵՎԸ ՔՎԵՍԻԿԵԼՈՒՑ ԱՌԱՋ ԸՆԿ. ՕՏԱԼԻՆԸ ԱՅԴ ԲԱՆԱՁԵՎԸ ՆԱԽԱԳԻԾԸ ԱՌԱՋԱԳԻՐԸ ՊԱՏՎԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈՎԱԼՄԻՑ ԱՆՈՒՄ Ե ՀԵՏԵՑԱԼ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.

— Ընկերներ. ընկ. Ռոգանովի կարդացած բանաձեվի նախագիծը առաջարկող պատվիրակությունները ինձ հանձնարարել են ընկ. Կամենեվի հայտարարության դեմ ասել նետեվյալը. — առաջինը, այդ պատվիրակությունների առաջարկած բանաձեվի նախագիծը ամբողջապես կանոնած է։ Կ' ներսական Կոմիտեի նաև վավերյան ընտրյան ընտրյան Մոսկավյան կոնֆերանսի ընդունած բանաձեվի տեսակետի վրա (ծափանարությունն ու բանաձեվի կոնֆերանսի բանաձեվը պատվիրակությունը համարում է միանգամայն ուղիղ թե ըստ եյտրյան յեկ թե ըստ ձեվի (ծափանարությունն ու բանաձեվի մեջ միասնականությունը յեկ խաղաղությունը պատճան ու համար (ծափանարությունն ու բանաձեվը)։

